جزئیت بسم الله برای سوره های قرآن

شاگرد: در قرائات سبع حذف بسم الله را داریم؟

استاد: بله، از مغضلات کار همین است. یکی از زیباترین بحث‌های قرائات سبع همین است. خود قراء هم بحث کرده‌اند. خیلی مفصل است.

شاگرد: نزد شیعه واضح است که بسم الله هست؟

استاد: بله، واضح است از نظر بحث فقهی. اما از نظر روایات نه. ان شاءالله بحث می‌کنیم. اگر خواستید در فدکیه ببینید. در بحث بسم الله سه صفحه است. یکی قرائت بسم الله، یکی جهر به بسم الله، یکی نهی از بسم الله. هر سه عنوان دارد. من اقوال را آورده‌ام. الآن از حیث فتاوا جا گرفته و شعار شیعه شده ولی از حیث روایات و عمل معصومین این روایات مختلف است. فی الجمله بحث شده است. اما مستوعبا نشده. به گمانم یکی از زیباترین بحث‌های علوم قرآنی مسأله جزئیت بسم الله برای سوره است. چرا زیباترین بحث است؟ به‌خاطر اینکه به برخی از مقدمات نیاز دارد که اگر آن مقدمات را در نظر نگیرد اصلاً حیران می‌شود. حتی عده‌ای همین را به‌عنوان مهمترین چیز برای نفی تواتر آورده‌اند. گفته‌اند اقوی دلیل بر اینکه سبع متواتر نیست این است که بعض از سبع می‌گویند بسم الله را نخوان اما برخی از آن‌ها می‌خوانند. در متواتر نمی‌توانیم بگوییم بسم الله را بخوانیم یا نخوانیم؟! این را اقوی دلیل گرفته‌اند. فایل هایش هست، فی الجمله مباحثه کرده‌ایم. ولی مفصل ترش را عرض می‌کنم. جزئیت بسم الله برای سوره یکی از به‌ترین انواع جزئیت است. وقتی مجموع روایات معصومین علیهم‌السلام را جمع کنید می‌فهمید. لذا تا شما انواع جزئیت را نفهمید نمی‌توانید این بحث را کما هو حقه حل کنید.

مثلاً بسم الله را در سوره مبارکه توحید جزء نماز آیات قرار بدهیم؟ بسم الله را یک آیه حساب بکنیم یا نه؟ عده‌ای احتیاط می‌کنند. در آن مباحثه عرض کردم، به گمان من درعین‌حالی که بسم الله قطعاً برای هر سوره جزئیت دارد، درعین‌حال شما می‌توانید با ملاحظه آن بحث‌ها به‌عنوان تک آیه آن را در رکوع نماز آیات قرار بدهید. حتی یکی از مواردیکه گفتم خلاف تقیه بوده «ان کان ابن مسعود»، همین بود. حضرت محکم می‌فرمایند «ما لهم قاتلهم الله عمدوا الی اعظم آیة فی کتاب الله». به چه کسانی می‌گویند؟ به همین هایی که در میان اهل‌سنت هستند. «عمدوا الی اعظم آیة فی کتاب الله»، یعنی تقیه کردند؟! بین شیعه هم مستقر شد که بسم الله جزء آیه است. فقط مرحوم شیخ بهائی در اینجا می‌گویند که مطلب مشکل است. در همین جزوه هم هست. می‌گویند از یک طرف می‌گوییم قرائات سبع متواتر است، از یک طرف می‌گوییم بسم الله حتما جزء سوره است، و حال اینکه در قرائات متواتره بسم الله نیست. آن را چه کار کنیم؟! ایشان می‌گویند روایات اهل البیت در اینجا استثناء کرده از تواتر بالاجمال. استثناء هست یا نه ولی خدشه در آن هست.

ان شاءالله به آن جا رسیدیم راجع به جزئیت بسم الله عرض می‌کنم. خلاصه آن هم همین است: قبل از اینکه به آن جا برسیم راجع به انواع جزئیت و چیزهایی که دو-سه سال پیش در مباحثه

عرض کردم یک مروری بکنید، بعد می‌بینید هیچ مشکلی ندارد که بسم الله قطعاً جزء سوره است. این هم که در قرائات سبعه نخواندهاند صدمهای به جزئیت آن نمیزند. یکی از زیباترین بحثها این است.

بازبینی #2
ایجاد شده 20 آوریل 2024 14:19:44 توسط ... .
به روزرسانی شده 28 مه 2024 14:52:45 توسط ... .